

Posudek oponenta diplomové práce

Název: Plošné hlavolamy a jejich využití ke zvýšení matematické gramotnosti u dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
Autorka: Barbora Brázdová
Vedoucí dipl. práce: Mgr. Jaroslava Kloboučková
Oponent dipl. práce: PhDr. Petr Dvořák, Ph.D.

Předložená práce na první pohled zaujme svým rozsahem, který je umocněn samostatně svázanými přílohami v rozsahu 62 stran. Obdobně impozantně působí na první pohled i přehled použité literatury, kde však „pouze“ 22 knih jsou odborné publikace a zbytek jsou převážně učebnice. Pro příště bych pro větší přehlednost doporučil rozdělení do kategorií – odborné publikace, učebnice, internetové odkazy.

Práci lze v podstatě rozdělit na dvě zásadní části. Tou první jsou teoretická východiska potřebná pro druhou experimentální část.

Teoretická část je souborem poznatků, které autorka načerpala z uvedené literatury. Jsou zde zastoupeny všechny podstatné oblasti pro realizaci experimentální části. Trochu zde schází oblast vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, což lze vzhledem k budoucí aprobaci autorky chápat, nicméně pro širší čtenářskou obec by zde podobně zaměřená kapitola jistě našla své uplatnění a také by byla dobrým podkladem pro některé autorčiny závěry či postupy v experimentální části. Kapitola o diagnostikovaných poruchách žáků nemůže tuto roli adekvátně zastoupit (např. str. 71 – symbolická reprezentace předmětu).

Ze struktury teoretické části je patrná přímá vazba na realizaci experimentální části. Text je precizně zpracován na základě dostupné literatury, dobře strukturován (pouze kapitolu 1.4 Obecné poznatky o hlavolamech bych zařadil přímo k tangramu a pentominu, tedy třeba hned za úvod) a až na drobné výjimky (např. 1.6.8) korektně citován. U některých kapitol schází uvedení do kontextu. Např. kapitola 1.3 Geometrická zobrazení v rovině bez znalosti konkrétních praktických úloh, které autorka realizovala, částečně postrádá opodstatnění uvedení. Obdobně se čtenář cítí při čtení kapitoly věnované analýze učebnic. Dokud čtenář nedočetle celou práci, neví, jaké úlohy byly s žáky realizovány, a zůstává vystaven pocitu, že „něco“ v učebnicích je a „něco“ ne. Zde by pomohlo zařadit např. do příloh přehled zadání úloh nebo alespoň (vzhledem k rozsahu) několik exemplárních příkladů.

Praktická část je postavena na popisu a vyhodnocení experimentální výuky na základní škole praktické. Rozsah i preciznost, se kterou se autorka tohoto úkolu zhostila, je opravdu nadstandardní. K jednotlivým úkolům a uvedeným závěrům je zcela jistě možné mít různé připomínky. Lze rozporovat některé dílčí závěry či namítnout, že pro širší zobecnění byl výchozí počet respondentů příliš nízký nebo že nebyly dodrženy některé aspekty pedagogického výzkumu, ale to v podstatě není pro hodnocení této práce podstatné. To, co se občas autorce stává, je že čtenář nezná všechny varianty zadání nebo řešení úloh (str. 73).

Jádrum experimentální části je práce s žáky a s hlavolamem tangram a s pentominou. Autorka předkládá promyšlený koncept, který by jistě našel využití nejen na školách praktických. Doporučuji autorce svou práci dále prezentovat (učitelské konference atd.), případně ji metodologicky zpracovat a posléze publikovat.

Předloženou práci doporučuji uznat jako práci diplomovou.

V Praze 14. 5. 2010[<]